

Jalmar Furuskog: Vårt Land. Sveriges Geografi i populär Framställning. Albert Bonniers Forlag. 407 Sider. (17×24 cm). Stockholm 1943. Pris: Indb. 52.00 d. Kr.

Sveriges Geografi er et meget tiltalende Emne for en regional Fremstilling. Landets store Udstrækning og dets Forskellighed i Henseende til Jordbund, Klima, Plantevækst og ikke mindst dets rigt differentierede kulturgeografiske Forhold frembyder et meget taknemmeligt Studieobjekt for den videnskabeligt arbejdende Geografi. En hel Række Problemer ligger klart i Dagen og frembyder sig til Studium og Bearbejdelse. Det sidste halve Aarhundrede har da ogsaa bragt en rig Litteratur vedrørende Sveriges Geografi, og man forstaar, at Tidspunktet maa være inde til Skabelsen af en populær Haandbog i Sveriges Geografi.

Det blev et stort og stateligt Værk med et fortrinligt Billedstof, vel valgt og smukt udført. Teksten omfatter hovedsagelig en almindelig Redegørelse for hele Sverige, idet den specielle regionale Del om svenske Landskaber og Byer er af beskedent Omfang. Overfladeforholdene er ret indgaaende behandlet, ligeledes Søer, Floder, Klima og Vegetation. Dernæst følger en Oversigt over Jordbruget, Fiskeriet, Skoven og Skovbruget, Bjergværksdriften, Haandværk og Industri, Kraftforsyningen, Handel, Trafik og Bebyggelse.

Forfatterens store Kyndighed og Fortrolighed med store Dele af det vidtstrakte Land afsløres næsten paa hver eneste Side. Fremstillingen er saglig og velunderbygget og ikke desto mindre let læselig og tilgængelig for saa at sige alle. Forfatteren har i det store og hele givet Afkald paa Anvendelsen af kartografiske Udtryksmidler, men det er et Spørgsmaal, om det ikke havde været rigtigt, naar man alligevel vil ofre saa meget som her paa Fremstillingen af en stor og dyr Bog, da at medtage et adskilligt større Kortmateriale. Fremstillingen af Sveriges Overfladeforhold vilde saaledes have vundet noget ved Tilføjelsen af nogle Kort. Ligeledes vilde den fortrinlige Fremstilling af Sveriges Vandkraft have vundet uhyre ved Tilføjelsen af nogle kartografiske Fremstillinger af svenske Vandløbs Naturgeografi og deres vigtigste kulturgeografiske Træk. Det samme gælder de fleste erhvervsgeografiske Emner. Sagen havde været relativ let at gennemføre, fordi der foreligger Kortmateriale til Belysning af de fleste af de omtalte Temaer.

Der er ikke Tvivl om, at Forfatteren med Vilje har valgt sin Fremgangsmaade. Hele Værkets klare og faste Disposition viser ganske tydeligt, selv om man ikke paa anden Maade vidste det, at Forfatteren er en skolet Geograf. Ikke desto mindre vilde Anmelderen altsaa mene, at man ved Tilføjelsen af et beskedent Antal

Kort, f. Eks. 50—100, vilde have forøget Bogens Brugsværdi saa væsentligt, at man burde have medtaget dette Stof. Det vilde have forøget Bogens Omfang med 3—4 Ark og dens Pris med formentlig 5—10 %, hvilket i denne Sammenhæng maa forekomme uvæsentligt, naar Talen er om et saa stort, relativt kostbart og iøvrigt saa vel gennemført Værk.

Bogen vidner om svensk Geografis høje Stade og tjener Forfatteren til megen Ære. Visse af Afsnittene er mønstergyldige geografiske Fremstillinger, Billedstoffet er aldeles fremragende, og Bogen er i det hele taget et saa vigtigt Hjælpemiddel, at den uden Tvivl vil opnaa stor Udbredelse og finde rig Anvendelse i Arbejdet for at oplyse de nordiske Folk om det svenske Riges Geografi. Her i Danmark vil den blive modtaget med Glæde og Taknemmelighed, og for os vil den utvivlsomt blive et yderst værdifuldt Hjælpemiddel.

Niels Nielsen.

Leo Lysgaard: Lufthav, Vejr og Klima. Populær Meteorologi.
232 Sider. (17×25 cm). 94 Fig. Gyldendalske Boghandel. Nordisk Forlag. København 1943. Pris: 12.50 Kr.

I vor populær-videnskabelige Litteratur har Helge Petersens fortrinlige lille Bog om Vejrets Fysik i en Aarrække været det Værk, hvortil man henviste saadanne Folk, som søgte Oplysning om de meteorologiske Fænomener. Da Meteorologien imidlertid er inde i en meget livlig Udvikling, er det naturligt, at Lysgaard har prøvet at give en ny Fremstilling af de herhenhørende Problemer, ikke mindst fordi Meteorologien, herunder Vejrtjenesten, rimeligvis i de kommende Aar vil komme til at staa over for Opgaver af langt større Omfang end tidligere, hvorfor det ogsaa vil være af nogen Betydning, at større Dele af vort Folk kender lidt til denne Side af Naturvidenskaben og dens praktiske Anvendelse.

Forfatteren har imidlertid sat sig en dobbelt eller maaske snarere en tredobbelt Opgave. Han har villet skrive en populær Bog for de mange Læsere, navnlig fra saadanne Samfundslag, hvor Erhvervet er direkte interesseret i Vejret, altsaa f. Eks. Landmænd og Fiskere. Dernæst er Bogen beregnet for studerende, og endelig er den tænkt som Haandbog. Det siger sig selv, at det er meget vanskeligt paa een Gang at løse alle tre Opgaver, og det kan næppe heller siges at være lykkedes helt. Det forekommer Anmelderen, at den populære Side er den svageste, selv om Forfatteren ved Anvendelse af forskellig Sats foretager en Inddeling af Stoffet. Derimod er der ikke Tvivl om, at Bogen vil finde stor Anvendelse blandt studerende ved de forskellige højere Lærestalter, og den